

REPORTATGE | Dos antropòlegs es troben inventariant les festes tradicionals, el menjar i la música del territori ebrenc

El valor del patrimoni immaterial

El Museu de Tortosa va acollir ahir la presentació de l'Inventari del Patrimoni Immaterial de les Terres de l'Ebre, on els elements més tradicionals s'han reinterpretat sota un prisma contemporani

MARINA PALLÁS CATURLA

El conreu de la vinya a la Terra Alta, les festes majors de Rasquera, el ball de mantons d'Ulldecona, la cucafera de Tortosa, el joc de la morra de Sant Carles de la Ràpita, les curses tradicionals de Prat de Comte, les birles a les Terres de l'Ebre, l'Aurora a la Fatarella, la jota ballada de la Terra Alta i la Ribera d'Ebre i les coquetes a les Terres de l'Ebre. Aquests són els deu elements del Patrimoni Immaterial que ja es troben registrats amb fitxes i formen part de la base de dades de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de les Terres de l'Ebre (IPCITE), al web www.ipcite.cat.

Ahir al vespre, en un acte obert al públic al Museu de Tortosa, es va celebrar la presentació de bona part de la faena que s'ha realitzat fins ara per dotar de contingut aquest inventari.

Va ser un acte creatiu i molt poètic, on es va projectar en primer lloc un vídeo, amb la intervenció en directe i improvisant del clarinetista Miquel Àngel Marín, impulsor de la Bouesia, el festival de poesia de les Terres de l'Ebre. La projecció de l'audiovisual, realitzat per Films Nòmades, venia a ser un resum en un any de tot el patrimoni ebrenc que es pot veure i viure en 12 mesos de festes i tradicions.

Tot seguit, quatre elements dels deu abans esmentats van intervenir i interactuar entre ells en un acte poètic i molt visual, «Visitacions», ideat per Maria Pons com una revisió del mite de la cucafera, dotant d'una visió més contemporània i actual unes manifestacions que se solen relacionar més amb les tradicions locals.

La cucafera, element del folklore tortosí, va ser representada per un mirinyac. FOTO: JOAN REVILLAS

El clarinetista Miquel Àngel Marín va improvisar peces mentre es projectava l'audiovisual. FOTO: JOAN REVILLAS

dos antropòlegs de l'IPCITE, Marc Ballester i Ingrid Bertomeu, des del març passat es va presentar la web, on s'aniran afegint progressivament molts més elements de patrimoni immaterial, interrelacionant-los uns amb els altres.

L'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de les Terres de l'Ebre és un projecte d'identificació, recerca, difusió i promoció dels elements del patrimoni cultural immaterial que es manifesten de forma singular a les Terres de l'Ebre.

Aquesta singularitat es troba actualment en manifestacions que formen part de la tradició oral, dels rituals festius, dels processos productius, de les formes d'alimentació o de la música. Aquest inventari és un projecte que es vincula a la Reserva de la Biosfera de les Terres de l'Ebre, declarada per part de la UNESCO, l'any 2013.

L'acte, presentat per Roser Royo i on també va ser present el director general de Cultura Popular, Lluís Puig, va concloure amb una acció poètica contemporània dels mateixos Miquel Àngel Marín i Maria Pons. L'acció, anomenada «EBRI» i inspirada amb el vi de la Terra Alta, va ser una *performance* amb una acció imprevisible sota el prisma de l'absurd, on es van emprar elements relacionats amb el vi com taps de suro per evocar paraules i frases relacionades amb la viticultura.

L'acció de Marín i Pons arrencava amb la base de l'ebrietat com un estat que ens altera les facultats físiques, mentals i emocionals, ja siga per la ingesta desmesurada de vi, com és natural, o per una passió, com era el cas.

L'acte va comptar amb dos accions poètiques que jugaven amb els elements locals

Així, hi van intervenir quatre parelles del joc de la morra de Sant Carles de la Ràpita, tres homes de les curses del cresol de Prat de Comte, la cucafera de Tortosa com un mirinyac (roba interior del segle XIX que s'usava com a esquelet per sostenir els vestits) a dins del qual s'hi va introduir Pons, i es va escoltar el toc particular de tres llagutgers.

Tot seguit es va explicar al públic la feina que porten fent els